

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ปัจจุบันความนิยมขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก โดยผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่มีทั้งเป็นเยาวชนและผู้ใหญ่ เนื่องจากพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46 วรรคแรกที่กำหนดคุณสมบัติด้านอายุกรณีผู้ขอรับใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราวมีความประสงค์จะขับขี่รถจักรยานยนต์ที่มีกำลังเครื่องยนต์ตั้งแต่สามสิบกิโลวัตต์ขึ้นไป หรือมีขนาดความจุของกระบอกสูบ รวมกันตั้งแต่สี่ร้อยลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไปนั้น จะต้องมียุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และจากสมรรถนะของรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่จะมีขนาดใหญ่และความเร็วมากกว่ารถจักรยานยนต์ทั่วไป ผู้ขับขี่จึงจะต้องมีความสามารถมากกว่าปกติ อีกทั้งในการขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่จะต้องมีทางเฉพาะเพื่อความสะดวก และความเหมาะสมกับการขับขี่ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เพราะจากสถิติอุบัติเหตุทางถนน พบว่า มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บมากขึ้นกว่าทุกปี ทำให้สถานการณ์อยู่ในช่วงวิกฤต ซึ่งหากภาครัฐยังไม่มีการป้องกันและเร่งดำเนินการแก้ไขในเรื่องดังกล่าว ส่วนหนึ่งของอุบัติเหตุมาจากกลุ่มที่นิยมขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีการนำรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่มาขับขี่บนท้องถนนรวมถึงตรอกซอยต่างๆ ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ขับขี่รวมถึงบุคคลอื่น

จากปัญหาดังกล่าวจึงต้องพิจารณากฎหมายของประเทศไทยที่เกี่ยวกับการขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ โดยกฎหมายเรื่องใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ ได้แก่ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (1) ที่กำหนดถึงประเภทของใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล และรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว และมาตรา 43 (6) ที่กำหนดถึงประเภทของใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล และมาตรา 46 กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้ขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ชั่วคราวต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ สำหรับรถจักรยานยนต์ความจุของกระบอกสูบขนาดไม่เกินร้อยลูกบาศก์เซนติเมตรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ต่อมาได้มีการออกกฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถ และการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. 2563 ส่งผลให้บุคคลที่จะขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่

นั้นต้องมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปนั้น และจากสมรรถนะของรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ ที่มีขนาดใหญ่และความเร็วมากกว่ารถจักรยานยนต์ทั่วไป การกำหนดอายุของประเทศไทยจึงไม่เหมาะสม เนื่องจากผู้เยาว์การตัดสินใจ หรือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในขณะที่ขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่อาจจะไม่มีความสามารถหรือประสบการณ์เท่ากับผู้ใหญ่

เมื่อพิจารณากฎหมายของสหราชอาณาจักร คือ ใน Road Traffic Act 1988 จะกำหนดให้บุคคลที่สามารถขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ต้องมีอายุ 21 ถึงอายุ 24 ปี และกฎหมายของประเทศญี่ปุ่นแม้ว่าจะกำหนดให้บุคคลอายุ 18 ปี หรือสูงกว่าสามารถขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ 400 cc ขึ้นไปได้ ถือว่าการกำหนดอายุไม่แตกต่างกับของประเทศไทย แต่จากการศึกษากระบวนการขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์นั้นมีความเข้มงวดมากกว่าประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีปัญหาประเภทของใบอนุญาตจักรยานยนต์ ปรากฏตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 ได้กำหนดประเภทของใบอนุญาตขับขี่ โดยใบอนุญาตขั้บรรมมี 10 ชนิด แต่ไม่ได้มีการเปิดให้ทำใบอนุญาตขั้บรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ หรือใบขั้บขี่เฉพาะทาง สำหรับผู้ที่ขั้บขี่รถที่มีขนาด 400 cc. ขึ้นไป แต่ยังคงใช้ใบอนุญาตขั้บรถจักรยานยนต์แบบทั่วไป ในเรื่องดังกล่าวกฎหมายของสหราชอาณาจักรและประเทศญี่ปุ่นนั้นกำหนดให้ในการสอบใบอนุญาตขั้บขี่นั้นจะแบ่งประเภทของใบขั้บขี่ตามขนาดความจุเครื่องยนต์ ว่าใบขั้บขี่ประเภทไหนสามารถขั้บขี่รถจักรยานยนต์ประเภทใดได้ ส่งผลให้เกิดความชัดเจน

อีกทั้งกฎหมายจราจรเพื่อการขั้บขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 เป็นการกำหนดข้อปฏิบัติของรถจักรยานยนต์ทั่วไป โดยไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดเป็นการเฉพาะรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ จากการศึกษากฎหมายของสหราชอาณาจักร ได้กำหนดให้มีการควบคุมช่องทางเฉพาะสำหรับรถจักรยานยนต์ หรือที่เรียกว่าการแยกช่องจราจรสำหรับผู้ขั้บขี่รถจักรยานยนต์ในสหราชอาณาจักร เรียกว่า lane filtering ใ่ว่างชัดเจน

ดังนั้นจากปัญหาเกี่ยวกับการขั้บขี่รถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ของประเทศไทยที่ไม่ได้มีการกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ เหมือนกับกฎหมายต่างประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการตามที่ผู้เขียนได้วิเคราะห์ไว้ ดังนั้นจึงควรต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยนำแม่แบบกฎหมายต่างประเทศมาพิจารณาต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาประเด็นปัญหาโดยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศทั้งสหราชอาณาจักรและกฎหมายของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองประเทศได้มีการกำหนดแนวทางเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นผู้เขียนจึงได้นำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขเพิ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 46 (1) จากเดิมบัญญัติว่า

“ มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์

(2) ... ”

ผู้เขียนเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

“ มาตรา 46 ผู้ขอใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 43 (1) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ถ้าเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันไม่เกินหนึ่งร้อยลิตรลูกบาศก์เซนติเมตรต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ หรือเป็นผู้ขอใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ส่วนบุคคลชั่วคราว สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันตั้งแต่สี่ร้อยลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไปต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์

(2) ... ”

2) แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (1) และ (6) จากเดิมบัญญัติว่า

“ มาตรา 43 ใบอนุญาตขับรถมีดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล

(6/1) ... ”

ผู้เขียนเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น

“มาตรา 43 ใบอนุญาตขับรถมีดังนี้

(1) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล รถยนต์สามล้อส่วนบุคคล รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ส่วนบุคคลชั่วคราว

(2) ใบอนุญาตขับรถยนต์ส่วนบุคคล

(3) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อส่วนบุคคล

(4) ใบอนุญาตขับรถยนต์สาธารณะ

(5) ใบอนุญาตขับรถยนต์สามล้อสาธารณะ

(6) ใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล หรือรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ส่วนบุคคล

(6/1) ... ”

3) ผู้เขียนเห็นสมควรให้ออกกฎกระทรวงเพิ่มเติมโดยออกตามความในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 กำหนดให้มีช่องทางจราจรเฉพาะสำหรับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ที่มีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันตั้งแต่ 400 ลูกบาศก์เซนติเมตรขึ้นไป หรือกำหนดให้ใช้หรือห้ามใช้ช่องทางจราจรใดให้ชัดเจน

เมื่อได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องข้างต้น ย่อมจะส่งผลให้ประเทศไทยมีมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่เป็นการเฉพาะ และสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งเกี่ยวกับผู้ขับขี่ที่มีอายุไม่เหมาะสม การกำหนดประเภทของใบอนุญาตขับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ รวมไปถึงการกำหนดช่องทางเฉพาะให้กับรถจักรยานยนต์ขนาดใหญ่ใช้ในการขับขี่ ซึ่งอาจช่วยลดอุบัติเหตุของประเทศไทยได้ในอนาคต